

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۶/۳۰

خوشحال آصفی

لونگی او چادري، هغه ارزبنتونه، چي سپک شول

لونگی، پگری او لنگوته، چي ځيني يې شمله هم بولي؛ اسلامي سنت او بيا په افغانستان کې د افغانانو لرغونی ملي دود دی، چي ځينو شاعرانو هم په خپلو شعرونو کې اشاره ورته کړې ده. لونگی د افغانستان په گډون په ډېرو هېوادونو لکه پاکستان، هندوستان، ايران، تاجکستان او د نړۍ په يو شمېر نورو هېوادونو کې کارول کېږي.

ترڅنگ يې د بنځو لپاره چادري ده؛ که څه هم د چادري او حجاب په اړه نظرونه مختلف دي، خو کلونه کېږي، چي چادري زموږ په هېواد کې د حيا او پناه د يوه ارزښت او سمبول په توگه پېژندل شوې او استفاده ورڅخه کېږي. لونگی او چادري په افغانستان کې د ډېرو پلويانو ترڅنگ ځيني مخالفين هم لري، چي په يو نه يو ډول خپل مخالفتونه ورسره څرگندوي او په زړه پورې يې لا دا ده، چي چادري ته د بنځو او لونگی ته د نارينه وو لخوا سپکاوی کېږي. ستاسو به په ياد وي، چي څه موده وړاندې يوې بهر مېشتي سندرغاړي د چادري او افغان مېرمنو پر وړاندې خوله خلاصه کړه او له سپکاوي ډکې خبرې يې وکړې، چي د افغانانو، په ځانگړي توگه د مېرمنو له سخت غبرگون سره مخامخ شوه.

دا دی اوس يوې بلې سياستوالي؛ ظاهراً د عدالت د تأمين په نوم؛ زموږ د عزت او حيا منل شويو سمبولونو باندې ملنډې ووېلي.

دلته څو موارد د پام وړ دي:

لومړی، خو دوی د خلکو له حساسیتونو خبر ندي.

دویم دا، چي له دې لارې غواړي ځان د خلکو په منځ کې مهمه څېره وښيي.

درېم د پروژو مسئله ده، چي د پیسو وړي دا ډول کړني ترسره کوي؛ څو وکولای شي پروژې ترلاسه کړي.

له دې وړاندې هم ځيني نورې ورته پروژې په کابل ښار کې نندارې ته وړاندې شوې، چي يوې مېرمنې د ځان مظلوم ښودلو په نوم اوسپنيزې جامې په غاړه کړې او اوسمهال په فرانسه کې چکرې وهي.

له شک پرته، چي دا ډول حرکتونه د مادياتو په نيت کېږي؛ نه د ښه والي او سمون په نيت.

ولي دا ډول ملي او منل شوې ارزښتونه سپکېږي؟

که پخوا به د چا له سره سهواً پگری يا لونگی ولوبېده يا ونړېده، نو ويل به يې خدايه ته مې عزت ته خیر کړې او که چا به په زوره ونړوله؛ نو دا به د بدۍ زېږی و. همداسې چادري ته به ډېر درناوی کېده؛ که کومه چادري والا مېرمن به له کومې کوڅې تېرېده، نو حاضر و کسانو به مخامخ ور کتلی نشول، خو نن د ځينو مغرضو کسانو لخوا غلطه استفاده ورنه کېږي، سپکاوی يې کېږي او بيا سرې سترگې او خلاصې تنې هم گرځي.

ټولو ته معلومه ده، چي لومړی وسله وال مخالفين او په دویم گام کې بيا ظاهراً روڼ اندي کسان د دې ارزښتونو لومړی درجه سپکونکي دي.

په تېرو کلونو کې له لونگی او چادري نه ناسمي استفادي وشوې، چا بمونه پکې ځای پرځای کړل او خپلې موخي ته د رسېدو لپاره يې کار ورڅخه واخيست، چا په چادري کې نارينه زموږ تر خاورې راولېږل او دا چاره اوس هم دوام لري.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالېږلو مخکې په خیر و لولئ

د بهرنيانو او کورني پيسه دوستو کړيو لخوا هم د چادري او لونگي سپکاوي ته لمن وهل کيږي، ځيني کسان بيا د عقو له مخي دا کار کوي، داسي کسان هم شته، چي دا دوه ارزښتونه د بنسټ پالو او ترهگرو سمبولونه بولي. بل مهمه پوښتنه دا ده، چي له طالبانو سره د امريکا د سولي خبري جريان لري؛ داسي مهال د يوي مېرمني لخوا د چادري او لونگي په اړه خندوونکي نندارتون څه معنا درلودای شي؟

څنگه يي مخنيوي کېدای شي؟

د تاريخ په اوږدو کي دا ډول کړني تر منزه نه دي رسېدلي او اوس به هم دا ډول کسان هېڅکله خپلو موخو ته و نه رسېږي، خو هغه کسان، چي دا ډول حساسيت پاروونکي پروژي پر مخ بيابي بايد خپله سزا وويني، خو بيا دغسي اقدام ته زړه ښه نه کړي، ځکه ډموکراسي دا نده، چي تاسي د بل چا ارزښتونه سپک کړي او د پيسو د ترلاسه کولو لپاره لنگه غوا ترې جوړه کړئ.

- که څوک په راتلونکي کي دغه ډول فعاليتونه کوي؛ په لومړي گام کي بايد د اساسي قانون له مخي او د فعاليت د بڼي د څرنگوالي پر بنسټ او له مطالعي وروسته اجازه ورکړل شي.
- هغه بنسټونه، چي دا ډول پروژي تمويولي بايد مشخص او خلکو ته وروپېژندل شي.
- د دي ډول پروژي يي نندارتونو له تنظيموونکو بايد وپوښتل شي، چي له دي کاره يي موخه څه ده؟
- ښځه دي د ښځو پر ضد د وسيلي په توگه نه کارول کيږي.
- ځکه که دغه ډول فعاليتونه دوام پيدا کړي؛ سبا به د افغانانو پر نورو ارزښتونو هم ور ودانگي.

پای